

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ

1040 София, пл. "Македония" № 1, www.knsb-bg.org

ДО
Г-ЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ
И ФИНАНСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КНСБ
СОФИЯ, ПЛ. "МАКЕДОНИЯ" № 1
Изх. № 02-01-22
Дата: 31.10.2017г.

СТАНОВИЩЕ НА КНСБ

ОТНОСНО: Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност, № 702-01-41/ 31.10.2017 г., внесен от Министерския съвет.

Конфедерацията на независимите синдикати в България отчита положителния характер на предвидените промени в данъчните закони за 2018г. като изразява принципната си подкрепа дотолкова, доколкото те целят технологично подобрене и икономизация на време за администриране на различните видове данъци. По-важните предложения, които КНСБ счита че ще окажат положителен характер върху стопанската конюнктура са:

1. Предвидената промяна в Закона за данък за добавена стойност (ЗДДС), където се предвижда включването на разпоредба, която да регламентира размера на непозвания данъчен кредит, който лицата имат право да приспадат при извършване на последваща облагаема доставка на такъв актив. Според нас, по този начин се цели по-скоро прецизиране, отколкото някаква съществена промяна на начина на облагане. Всички промени са съобразени с действащите наднационално европейски директиви в тази сфера. КНСБ споделя и намерението за съкращаване на срока от 14-дневен на 7-дневен за подаване на заявления в случаите на възникване на основание за регистрация по ДДС. По този начин допълнителния времеви ресурс, който ще бъде обект на облагане с ДДС би нарастнал, а оттам и приходите в държавния бюджет. Сегашният срок беше до 14 дни, като практиката показва, че обикновено регистрацията се осъществява в края на този период. Несъмнено промяната ще доведе до по-висока ефективност.
2. В Закона за ограничаване на плащанията в брой (ЗОПБ) се предлага максималния размер за разплащания в брой да бъде намален от 10 000 лв на 5 000 лв. КНСБ отдавна настоява за подобна мярка и която би довела до по-голяма прозрачност при отчитането на търговските обороти, а оттам и до намаляване дела на неформалната икономика. Припомняме, че именно КНСБ първа поиска подобна промяна преди няколко години, която тогава не бе възприета от представителите на бизнеса и която до ден днешен все още не е. Въпреки това, макар и с известно закъснение, ние сме удовлетворени от това намерение на правителството и го подкрепяме.

3. В Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) е допълнена разпоредбата на чл.12, която определя обектите и обхвата на облагане на тютюневите изделия като в настоящия вариант са прибавени и препаратите за пушене с наргиле. Добавена е и нова точка, която цели да се прецизира облагането от гледна точка на Директива 2003/96/ЕС на Съвета от 27 октомври 2003г. По този начин обект на облагане на енергия от собствено производство са само суровините, а не самия краен продукт. Според КНСБ, по този начин се избягва двойно данъчно облагане. Досегашната практика противоречеше и на икономическата логика, защото освен двойното облагане се получаваше и двойното калкулиране на този продукт в БВП на страната. Макар и с незначителен принос, КНСБ подкрепя мотивацията на управляващите за прецизирането на подобен тип детайли. Освен това, предложените промени с оглед либерализирането на пазара на природен газ в България са навременни и дават предпоставка за добра институционална среда за тяхното навлизане. КНСБ подкрепя унифицирането на системите на Агенция „Митници“ и НАП като смята, че по този начин ефективната борба срещу недекларираните данъци ще се подобри, а самите приходи ще нарастнат.
4. В Закона за данъците върху физическите лица (ЗДДФЛ) се променя начина на подаване на годишната данъчна декларация. От 01.01.2018г. тя ще трябва да се подава само по електронен път. КНСБ е на мнение, че промяната е положителна и я подкрепя, но правителството не трябва да забравя, че една голяма част от населението не притежава необходимите дигитални компетенции, за да извършва този процес самостоятелно. В този смисъл, необходимо е или да се удължи периода на успоредно подаване на декларации на електронен и хартиен носител или да се проведе масова информационна кампания до всички заинтересовани страни. Предвиденото отпадане на отстъпката върху данъка за онези лица, които са подали по електронен път е логично, но от друга страна се отнема един инструмент за плащане на по-ниски данъци на гражданите, който досега е работел. КНСБ предлага да не отпада тази отстъпка, просто да бъде регламентирана времево.
5. КНСБ изпитва съмнение относно ефективността и времевия ресурс за администриране на предложената промяна за предоставяне на „доказателства“ вместо „удостоверения“ за внесен в чужбина данък и осигурителни вноски от задължените лица. От една страна се цели по-голяма прозрачност за доходите на гражданите, но от друга страна чисто времево събирането на тези „доказателства“ може отнеме доста време и като цяло самия процес, който в своя генезис има за цел да рационализира събираемостта, да се усложни още повече. КНСБ настоява за повече информация по този въпрос, за да може качествено да оцени промяната.
6. В Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) всички промени имат технически характер, който цели методически по-ефективното събиране на отделните видове данъци като ставки и като обект на данъчна тежест. КНСБ подкрепя предвидените промени, като отбелязва, че има внесено официално становище в НСТС и в комисия по бюджет и финанси към НС върху промените в ЗМДТ, които бяха гласувани през Септември месец във връзка с въвеждането на принципа „замърсителят плаща“.

КНСБ оценява опита на държавата да рационализира редица процеси по администриране на различните видове данъци и оптимизиране на тяхната процедура по събираемост, но оставаме с впечатлението, че за поредна година не са засегнати важни за нас и гражданското общество теми за които настояваме от много години. В настоящия им вид, измененията в данъчните закони имат по-скоро технически характер и не биха променили съществено данъчната конюнктура, която според нас има нужда от преразглеждане.

В тази връзка, КНСБ припомня за пореден път своите аргументи и предложения по повод цялостната данъчно-осигурителната политика, които са отправяни неколккратно към българското правителство през годините:

(1) В Закона за данък общ доход на физическите лица (ЗДДФЛ) настояваме за въвеждането на двустепенна скала на облагане:

- Въвеждане на необлагаем минимум, който да съответства на установената минимална работна заплата за страната. Доходите, които превишават установената МРЗ да бъдат облагани с досегашната ставка от 10%.
- Увеличаване на максималния осигурителен доход до сума, равна на 10 пъти установената МРЗ за страната. Доходите, които превишават 10 пъти установената МРЗ за страната да бъдат облагани с 20% данъчна ставка.
- КНСБ осъзнава, че подобни промени изискват време и в този смисъл настояваме в Бюджет 2018г. на първо време да бъде повишен максималния осигурителен доход от 2600лв. на 3000лв. и да бъде въведен необлагаем минимум, който да бъде равен на МРЗ. Аргументът ни в тази посока е, че както МРЗ, така и СРЗ през последните 5 години нарастнаха с големи темпове, докато максималните осигурителни доходи за същия период не са променяни. Не виждаме логика в подобна политика, тъй като става въпрос за подобряване на състоянието на бъдещи преразпределителни процеси в пенсионно-осигурителната система.
- Що се отнася до искането за необлагаем минимум, освен елементът на справедливост който търсим, сме провокирани и от факта, че делът на корпоративния данък като дял в приходната част на бюджета е твърде нисък, докато делът на косвените данъци и данъка върху физическите лица е много по-висок. В този смисъл е и искането ни за необлагаем минимум, който освен всички социални ползи за обществото и да въведе някакъв паритет в крайния принос на отделните данъци.
- КНСБ настоява, успоредно с промяната на пропорционалния данък да се интегрира и семейното подоходно облагане като цялостен модел на прилагане. Този подход на облагане финансово би стимулирал семействата и би насърчил раждаемостта и отглеждането на деца. Освен това, по този начин могат да се подпомогнат семействата като се увеличи техния разполагаем месечен общ доход. Това би довело до повишено потребление и повече приходи от косвени данъци.
- Освен това, КНСБ предлага допълнителна мярка в тази насока, която да предвижда необлагаем минимален първоначален общ доход от 24000лв. за млади семейства за съответната година. По този начин ще се стимулира сключването на граждански брак, раждаемостта и потреблението. Според нашите изчисления, това би струвало на

Бюджет 2018 едва 45 млн. лв., което не е никак голяма сума на фона на общия размер на държавния бюджет.

- КНСБ смята, че е икономически логично и социално справедливо да се въведе данък „богатство“ по отношение на допълнителни жилища, скъпи автомобили, скъпи вили, яхти и др;

(2) В закона за Корпоративното подоходно облагане (ЗКПО):

- Въвеждане на данък върху финансовите трансакции, който да бъде равен на 0,1% при обмяната на акции и облигации и 0,01% за договори на дериватни инструменти, ако една от финансовите институции е в страна-членка на ЕС. За да се избегне негативен ефект върху реалната икономика, както е твърдението на редица представители на бизнеса, данък за финансовите трансакции няма да се прилага при следните частни случаи: Ежедневни финансови дейности на граждани и фирми (напр. заеми, плащания, застраховки, депозити и др.), дейности за инвестиционно банкиране в контекста на набиране на капитал, трансакции, извършвани в рамките на операции по реструктуриране, рефинансиране на трансакции с централни банки на държави и ЕЦБ. КНСБ припомня, че такъв налог съществува в редица държави от ЕС като Гърция, Полша, Италия и Белгия. Целта на този данък е да въведе справедливо облагане на финансовите институции, които получиха сериозна подкрепа от страните си по време на кризата и сега е време да отделят по-сериозна част от печалбата си в името на справедливото ѝ разпределение. По този начин ще се изменят задължителните резерви на търговските банки и тяхното предпочитание към ликвидност. Освен това, подобен данък би повишил допълнително доверието във финансовите институции.

- КНСБ настоява за повишаване на данъка върху приходите от дивиденди от 5% на 10% с оглед следване на еднаква логика с тази на корпоративното облагане. По този начин би се постигнало едно по-ефективно преразпределяне на средства във финансовия сектор, предвид огромните печалби и липсата на реинвестиция от страна на инвеститорите. Наред с тези две основни предложения, КНСБ иска и въвеждането на допълнителни данъчни стимули за повишаване на квалификацията във фирмите и прилагане на т.нар. „зелени данъци“, способстващи за намаляване енергоемкостта на производствата.

В контекста на предложенията, които ние правим и липсата на обратен диалог от правителството по тях за поредна година, КНСБ счита за необходимо да изложи в структуриран вид основните си аргументи в тази насока още веднъж.

На първо място, парадигмата, че ниските данъци са магнит и автоматичен стимулатор за инвеститори и производители, загуби стойност през последните години. Топящите се от година на година чуждестранни инвестиции в България сочат, че съвсем други са необходимите и достатъчни условия, които могат да привлекат чуждия инвеститор. Пропорционалното данъчно облагане, освен, че трябваше да спомогне за намаляване дела на неформалната икономика и да увеличи данъчните приходи заради разширената база, имаше за задача да осигури достатъчен прираст на инвестиции. Близо десетилетие по-късно, натрупаните емпирични данни позволяват обективно да се каже, че това не се случи. Въвеждането на прогресивно облагане ще освободи голям ресурс в ниско доходните групи. Голяма част от разходите в тяхната потребителска кошница се правят за храна, което по косвен път от една страна ще повиши приходите от ДДС, и от друга ще повиши стандарта на живот сред обществото посредством по-ефективно преразпределяне. По този начин и оборотите на фирмите също ще се

повишат. Считаме че потребителската данъчна тежест към момента е твърде висока, а общата такава е непропорционално разпределена.

На второ място, безпрецедентно е обърнато съотношението между преки и косвени данъци като дял в държавния бюджет. Подобна данъчна структура няма в нито една европейска страна и тя по никакъв начин не спомага за преодоляване на неравенствата, бедността и социалното изключване, напротив – задълбочава ги. Структурата на данъчните приходи се е изменила по начин, който прехвърля данъчната тежест върху косвените данъци, които пък са обект на плащане от цялото общество. Изхождайки от идеята, че пределната полезност на парите за по-бедните хора е по-висока, то и тяхното потребление на стоки, обложени с ДДС, е по-голямо. В този смисъл, те са обект на двойно облагане и се отнема несправедливо част от дохода им заради сгрешената система. Затова КНСБ иска промени, насочени към възстановяване на справедливостта и атакуване на бедността. Считаме че нашите предложения за данъчна реформа са именно такива.

Накрая, но не на последно място, КНСБ е на мнение, че данъчна реформа трябва да се прави по време на възходяща икономическа конюнктура, каквато имаме в момента. Икономическата практика показва, че най-подходящия момент е когато икономиката е в подем а не обратното, както бе направено в България през 2008г. Изложените предложения са наши принципни позиции, по които всяка година водим дебат и от които няма да се откажем.

В заключение, Конфедерацията на независимите синдикати в България подкрепя така предложените промени в ЗИД на ЗДДС, както и предложените промени в преходните и заключителни разпоредби, касаещи останалите закони.

ПЛАМЕН ДИМИТРОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КНСБ

